

Nåla i høystakken

En historie om hvordan NRK
jobbet med Wikileaks-
dokumentene

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Utvalgte saker:.....	4
1. Ideen som startet det hele:	5
2. Verktøy	6
2.1 De første søkemulighetene	6
2.2 Avanserte databasesøk	7
2.3 Systematiske søk fra flere journalister	9
2.4 Hvordan finne spor av Norge i dokumentbasen fra Irak-krigen?.....	10
3. Serena	12
3.1 Kilder.....	12
3.2 Kildekritikk.....	13
3.3 Konsekvenser.....	13
4. Historien om en leiemorder som viste seg å være torturoffer.....	14
4.1 Kildekritikk:.....	15
4.2 Konsekvenser:	15
5. Historien om Krekar, bilbomber og halshugginger	16
5.1 Kildekritikk.....	16
5.2 Konsekvenser.....	17
6. Wikileaks som kilde.....	17
6.1 Tilgang til materialet.....	17
6.2 Åpenhet om metode ga bedre tilgang.....	17
6.3 Stod fritt til å bruke hele databasen.....	17
6.4 Journalister som guider	18
6.5 Er materialet troverdig?	19
6.6 Andre kilder bekrefter og utfyller historiene	19

Forord

Tusenvis av hemmeligstemplede dokumenter var varslet. Det kunne være en journalistisk gullgruve, eller en kunne gå seg fullstendig vill i en uhåndterlig dokumentmasse, fullt av kodet språk.

Hvordan sikre seg at en finner det interessante i dokumentene? Hvordan systematisere informasjonen? Dette var spørsmål NRK stilte, da Wikileaks slapp dokumentene fra Afghanistan i sommer.

Denne rapporten handler om verktøyene vi brukte og systemene vi utviklet for å finne frem i det enorme materialet. Den handler om hvordan åpenhet om den journalistiske prosessen kan gi uventet tilgang. Den handler om hvordan vi gikk frem for å kvalitetssikre informasjonen vi fant. Og om veien frem til et produkt som kunne presenteres for lesere, seere og lyttere.

Vi har valgt å ta med mange detaljer om dataverktøyene vi brukte fordi dette også kan være nyttig for andre.

NRK har publisert flere hundre saker om Wikileaks siste halvår i 2010. For å spare juryen for å gå gjennom alt, har vi valgt ut noen av disse sakene.

Redaksjon:

NRK Nyheter og NRK Brennpunkt
FP21
0340 Oslo
Tlf: 2304 8000

Metoderapporten er skrevet av: Astrid Randen, Espen Andersen og Øyvind Bye Skille

Journalister som jobbet spesielt med NRKs Wikileaks-dekning:

Øyvind Bye Skille, Espen Andersen, Ragnhild Bjørge, Astrid Randen, Anders Børringbo, Oddvin Aune, Rune Alstadsæter, David Krekling og Glen Imrie.

I tillegg var hele NRKs nyhetsorganisasjon med på dekningen av saken gjennom uttallige sendinger, nettsaker, debatter og interne diskusjoner.

Kontaktperson:

Øyvind Bye Skille, NRK Nyheter, FP21, 0340 Oslo
oyvind.bye.skille@nrk.no, mob: 41 47 32 20

Astrid Randen

Espen Andersen

Øyvind Bye Skille

Utvalgte saker:

28.07.2010: Minst 40 drept av norske styrker

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7226580>

30.07.2010: Dramatisk økning i drepte og skadde sivile rundt norsk leir

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7228533>

TV: DVD -> Meny -> Klipp 1

01.10.2010: Detaljerte planer om Serena-angrep avslørt tre måneder i forveien

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7312424>

Radio: CD -> Spor 1,2 og 3

TV: DVD -> Meny -> Klipp 2 eller <http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/231675>

01.10.2010: Assange til NRK: Vi er klare til å slippe dokumentene

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7316763>

04.10.2010: Ble varslet om angrep - avverget ikke blodbad

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7315530>

07.10.2010: Hjelpearbeidere trues med drap, bortføring og bomber i Afghanistan

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7324586>

<http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7324764>

23.10.2010: Leiemorderen som viste seg å være torturoffer

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7349421>

<http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7350571> <http://www.nrk.no/nyheter/1.7353923>

TV: DVD -> Meny -> Klipp 3, 4 og 5 eller <http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/234746/>

<http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/234798/> <http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/235132/>

28.10.2010: 201 sivile drept med norske våpen

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/1.7355609>

<http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7356877>

<http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7357390>

Radio: CD -> Spor 4

TV: DVD -> Meny -> Klipp 6 eller <http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/235563/>

02.11.2010: Bilbomber, trusler og halshugginger – slik beskrives Mulla Krekars organisasjon

Nett: <http://www.nrk.no/nyheter/1.7362681>

<http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7362613>

Radio: CD -> Spor 5

Tv: DVD -> Meny -> Klipp 7

Multimedia-løsninger på nett:

30.07.2010: Interaktivt kart over hendelser rundt de norske leirene

<http://www.nrk.no/multimedia/1.7230669>

28.10.2010: Interaktivt kart over hendelser med norske våpen

<http://nrk.no/multimedia/1.7349433>

02.11.2010: Interaktivt kart over hendelser der Krekars organisasjon er involvert

<http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7362613>

1. Ideen som startet det hele:

25. juli 2010 slapp varslernettsstedet Wikileaks en enorm mengde informasjon som databasefiler på sine nettsider. Datafilene inneholdt oversikt over de internasjonale militære styrkenes egne logger fra hendelser under krigen i Afghanistan.

De første sakene i norske medier handlet i all hovedsak om meninger og reaksjoner på publiseringen og enkle søk i innholdet etter spor av norske soldater.

Vi var samtidig flere i NRKs redaksjoner som klødde oss i hodet og tenkte på hva mer kan vi gjøre med dette materialet. Hva kan vi gjøre som utnytter mulighetene innholdet gir?

Tankene førte til arbeid med databaser, søk, kjøring og geografisk analyse av dataene. Hvordan vi gjorde dette arbeidet valgte vi å fortelle åpent om. Noe som resulterte i kontakt med varslernettsstedet som ville samarbeide med oss. Et samarbeid som åpnet for nye saker basert på hittil upublisert materiale fra Afghanistan-krigen, og tilgang til den usladdede versjonen av dokumentene som Wikileaks slapp fra Irak-krigen.

Hovedfokus lå i å se på informasjonen som noe annet enn en papirhaug på over 70 000 dokumenter. Det var ikke løsrevne enkeltdokumenter, men en strukturert database der informasjonen som var satt i system kunne brukes av oss som journalister til å finne sammenhenger og konfrontere kilder i intervjuer.

2. Verktøy

Analysene av materialet ble gjort med flere ulike verktøy og metoder. Målet var å finne fram i det enorme materialet og kunne gjøre egne analyser av stoffet.

Nøkkelen til analysene var strukturen i krigsloggene der ulik informasjon var delt opp i egne felter. Dataene bestod av en lang rekke rapporter av varierende lengde. De beskrev enkelthendelser og observasjoner knyttet til krigføringen i Afghanistan og Irak.

Hver enkelt hendelse hadde fått en egen oppføring med flere felter. Det er disse enkeltoppføringene som gjerne er blitt kalt dokumenter når mediene har omtalt omfanget av lekkasjene som tusenvis av dokumenter.

Både dokumentene fra Afghanistan og dokumentene fra Irak hadde noenlunde lik struktur. De hadde alle blant annet et større tekstfelt med en oppsummering slik de internasjonale militære styrkene selv beskrev hendelsen. Hver rapport ledsages av en rekke datafelter som fra et journalistisk ståsted er meget interessante. Operatørene har blant annet ført detaljert regnskap over antallet drepte og skadde for hver oppføring. Datasettet omfatter også involverte grupper, tidspunkt, geografiske koordinater og mye mer.

Generelt sett kan det sies at føringene av loggene var gjort svært utførlig. Det var interessant hvordan de militære styrkene hadde rapportert hvordan krigen skjedde ute i felten. Det fantes til og med et eget kodefelt som i noen logger var brukt for å merke at hendelsen kunne skape bruduljer i mediene:

```
"EVENTS THAT MAY ELICIT POLITICAL, MEDIA, OR INTERNATIONAL REACTION"
```

2.1 De første søkemulighetene

Da Wikileaks slapp den første mengden med informasjon fra Afghanistan-krigen ble materialet publisert på en nettside der alle kunne bla rundt i den fullstendige informasjonen. Det var laget oversiktssider og enkeltsider for alle hendelsene. Det gikk derimot ikke an å søke på siden – noe vi hadde et stort ønske om å gjøre for å kunne finne saker som omhandlet norske forhold.

Wikileaks nøyde seg ikke med bare å offentliggjøre rapportene på et eget dedikert nettsted. De la samtidig ut alle rådataene i flere tilgjengelige formater.

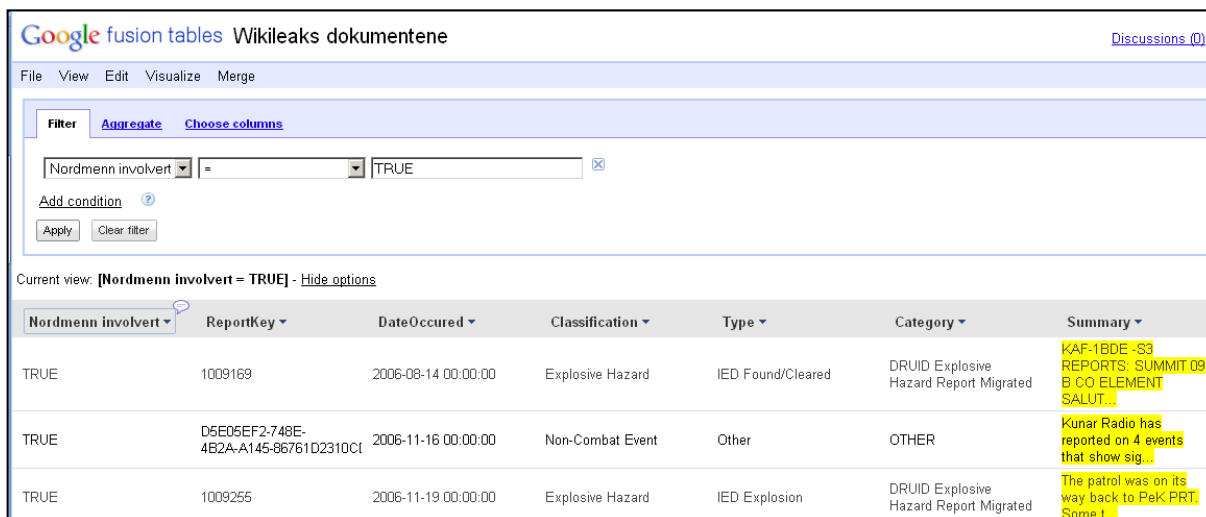
Dermed lette vi etter løsninger for å kunne bruke rådataene. Datamengdene var så store at filer, som Microsoft Excel egentlig støttet, ikke lot seg åpne.

En av løsningene var i aller første fase å bruke et nettbasert verktøy fra Google. Nettverktøyet Google Fusion Tables lot oss importere hele datamengden, og nettstedet gjorde det også mulig for flere journalister å jobbe med det samme materialet samtidig uten noe annet enn en standard nettleser.

Vi startet da som mange andre redaksjoner med å kartlegge hendelser som involverte norsk-relaterte forhold. I systemet kunne vi opprette et eget felt der vi markerte om oppføringene skulle klassifiseres som norsk-relaterte. I første omgang fant vi mye som

allerede var kjent, men vi fant også detaljer som Forsvaret hadde valgt å aldri fortelle om i den offisielle versjonen av hva som skjer i Afghanistan.

Blant annet viste dokumentene at en norsk soldat var i nærkamp med bare nevene med en "identifisert opprører" like før den norske spesialsoldaten Tor Arne Lau-Henriksen mistet livet i skuddvekslinger.¹

Google fusion tables Wikileaks dokumentene Discussions (0)

File View Edit Visualize Merge

Filter **Aggregate** Choose columns

Nordmenn involvert = TRUE

Add condition ?

Apply Clear filter

Current view: [Nordmenn involvert = TRUE] - Hide options

Nordmenn involvert	ReportKey	DateOccured	Classification	Type	Category	Summary
TRUE	1009169	2006-08-14 00:00:00	Explosive Hazard	IED Found/Cleared	DRUID Explosive Hazard Report Migrated	KAF-1BDE -S3 REPORTS: SUMMIT 09 B CO ELEMENT SALUT.
TRUE	D5E05EF2-748E-4B2A-A145-86761D2310C1	2006-11-16 00:00:00	Non-Combat Event	Other	OTHER	Kunar Radio has reported on 4 events that show sig...
TRUE	1009255	2006-11-19 00:00:00	Explosive Hazard	IED Explosion	DRUID Explosive Hazard Report Migrated	The patrol was on its way back to PeK PRT. Some t...

Merking: Ved å merke hendelsene med nordmenn involvert kunne vi filtrere og innsnevre datamengden for videre bearbeiding.

Arbeidet med å merke de norske hendelsene i Google-verktøyets tabell viste seg også å være nyttig til senere analyser. Ved å ha definert hvilke hendelser i materialet som vi var kjente med som "norske" kunne vi igjen bruke dataverktøy for å utnytte informasjon i andre felter enn den rene oppsummerende teksten.

Ved å snevre datamengden inn til bare de rapportene som vi visste inneholdt nordmenn kunne vi få Google Fusion Tables til å telle opp antall drepte og sårede. Databasen hadde egne felt med tall og vi kunne da beskrive omfang.

Den norske forsvarsledelsen har ikke villet fortelle i detalj om tapstall hos opprørere i trefninger med de norske styrkene. Nå kunne vi bare dager etter at Wikileaks hadde sluppet materialet lekket fra krigen fortelle at norske styrker hadde tatt livet av minst 40 opprørere. (se nettsaken *Minst 40 drept av norske styrker* vedlagt)

Vi visste ikke om dette var noe fullstendig tall. Vi trodde vel egentlig ikke det heller selv, men det var mer enn Forsvaret hadde fortalt åpent om.

2.2 Avanserte databasesøk

Vi ga oss likevel ikke der. For å få enda flere muligheter ble materialet fra Wikileaks om Afghanistan-krigen også lastet ned som en SQL-fil og importert i en mer avansert intern databaseserver.

At Wikileaks forsynte oss med en ferdig SQL-fil som enkelt kunne importeres til opensource-databasemotoren MySQL, gjorde deler av researchen enklere.

¹ Norsk soldat i kamp på bare nevene: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7224628>

Etter å ha lastet ned og pakket ut SQL-filen afg-war-diary.sql fra Wikileaks, kreves det kun noen få kommandoer fra MySQL-kommandolinjen for å få dataene lagt inn lokalt på maskinen.

Dermed kunne vi starte arbeidet med å utnytte materialet på andre måter enn å bare søke i den rene teksten. Vi fikk blant annet satt opp en egen intern søkeside som var enklere å bruke for den jevne journalist enn Google Fusion Tables, og vi begynte arbeidet med å kunne utnytte at mange av hendelsene var oppført med geografiske koordinater.

Av 76.911 enkelthendelser, er 76.178 tagget opp med brukbar, geografisk posisjon. Koordinatene viser hvor hendelsen inntraff. Dette gjør det mulig å gjøre stedbundne søk i datamengden.

Databaseprogramvaren MySQL er imidlertid ikke den beste databasemotoren å bruke til geografiske spørringer. Tillegget til programvaren for slike spørringer, spatial extensions, er i skrivende stund mangelfullt. Dermed måtte vi se etter andre løsninger.

Vi valgte å gå for databasemotoren PostgreSQL. Også den er opensource, og har i tillegg en velutviklet utvidelse for indeksering og søk i geografiske data, kalt PostGIS.

Før vi flyttet dataene over fra MySQL til PostGIS, gjode vi en del tilpasninger i tabellen fra Wikileaks. I deres tabell er alle feltene blitt definert som tekst ("varchar" og "text"). For at vi skal kunne gjøre noe meningsfylt med dataene, må vi konvertere noen av feltene til mer passende datatyper.

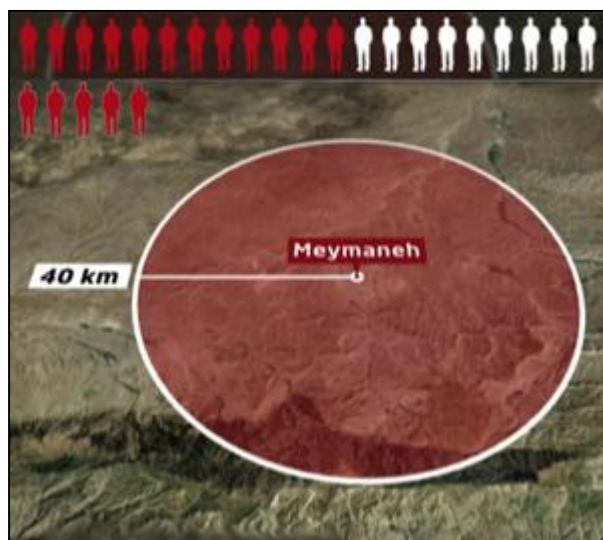
Databasemotoren må for eksempel vite at kolonnen "Date" angir et tidspunkt hvis vi skal kunne spørre etter tidsrom og lignende.

Når tabellen fra MySQL-systemet er ferdig tilpasset, kan dataene flyttes over til den andre programvaren kalt PostgreSQL. Det medfølgende programmet MySQL to PostgreSQL Migration Wizard gjør jobben enkel.

Målet er å bruke de geografiske dataene for å finne ut noe om den norske tilstedeværelsen i Afghanistan. Spørsmålet er: Hvor mange personer er registrert drept i området rundt den norske leiren i Maimana?

Etter at dataene var lagt inn, brukte vi derfor først PostGIS-utvidelsen til å regne ut avstander.

Vi ville vite distansen, i meter, mellom hver hendelse og den norske leiren i Meymaneh. Geografiske koordinater og avstandsverdier skilte vi for å ytterligere systematisere dataene ut i en egen tabell, kalt war_location.

Med PostGIS kunne vi stille nye og interessante spørsmål; for hvilke hendelser inntraff innenfor en radius på 40 km fra de norske basene i Meymaneh og utenfor Mazar e Sharif? Resultatet av kjøringen i databaseprogramvaren viste en økning i antallet drepte i begge de to områdene.

Denne tabellen viser drepte innenfor en radius på 40 km rundt den norske leiren i Maimana.

Årstall	Drepte allierte	Drepte sivile	Drepte fiender
2009	0	12	9
2008	1	0	1
2007	2	0	1
2006	0	0	0
2005	0	0	0
2004	0	5	0

Tallene ble utgangspunkt for journalistikk både på nrk.no og i Dagsrevyen. Nettredaksjonen fikk laget et Google-kart med de aktuelle hendelsene plottet inn for de to områdene. (se vedlagte nettsak og tv-sak)

Forsvaret måtte svare på hvorfor dette skjer i områder av landet der nordmennene har et medansvar.

2.3 Systematiske søk fra flere journalister

I tillegg til de geografiske kjøringene, opprettet vi en intern søkeside for NRK-journalistene som jobbet med Wikileaks-dataene.

Grensesnittet tilbyr fulltekstsøk, eller spesifikke søk mot enkeltfelter i databasen. Vi kan for eksempel spørre etter rapporter med sivile drepte, der også Norge er omtalt.

Man kan søke på geografisk region; tidsrom (fra/til dato); involverte enheter; handlingens natur (om den er "fiendtlig", "nøytral" eller "vennlig"); angrepstype (om det er et angrep på "fiende", "nøytral" eller "venn"); kategori (om det er en ulykke, terrorhandling eller lignende; type (kriminell handling, eksplosjonsfare, fiendtlig handling etc.).

De utvidede søkemulighetene gir oss et verktøy til å drive journalistikk på dataene.

Da vi fikk tilgang på 15 000 upubliserte etterretningsrapporter fra Afghanistan-krigen frigjorde vi flere journalister for å jobbe med en

Wiki Leaks / War Diary
SQL-import: Fulltekstsøk

Fulltekstsøk (du kan bruke * for å trunkere, og + og - for AND og NOT):

Avgrens tidsrom
 Dato fra (MM/DD/YYYY):
 Dato til (MM/DD/YYYY):

Drepte og skadde
 Bruk "+" og "-" for tallene for å angi hvor "sammens" og "fjensens":

Drepte fiender: Drepte allierte: Drepte sivile:
 Skadde fiender: Skadde allierte: Skadde sivile:

Involverte enheter
 Begynn å skrive et søkeord, forslag kommer opp automatisk:

Navn på enhet:
 Rapp. enhet:

Øvrig filtrering

Tilknynings: Kategori:
 Region: Orig. Gruppe:
 Angrep på: Type:

SELECT SQL_CALC_FOUND_ROWS * FROM war_diary WHERE MATCH (Title, Summary) AGAINST ('*') ORDER BY MODIFIED DESC AND CIVILIANKIA > 0 LIMIT 0, 10

Søkeresultat (2 funnet)

Viser 1 til 2

DIRECT FIRE CIV Other 1 CIV KIA 2 CIV WIA
(SIVIL GCTF) TF PHOENIX REPORTS RPG AND SMALL ARMS FIRE ON ROUTE VIOLET IVO KABUL. 1X VEHICLE DAMAGED. 1X KIA AND 2X WIA ISAF TROOPS. SALUTE AS FOLLOWS: S- 3X RPG ROUNDS. A- RPG FIRE SMALL ARMS FIRE. L- V5 ON ROUTE VIOLET GRID (WD 283 209). U-UNK. T-1628Z. E-UNK. REMARKS: KMNB REPORTS 3X RPGS WERE FIRED AT A NORWEGIAN VEHICLE ON ROUTE VIOLET. MTF.

[EXPLOSIVE HAZARD] IED EXPLOSION RPT (PBIED) ANP : 5 CIV KIA 8 CIV WIA 1 UE KIA 1 UE DET
At 1345Z, the Kabul City Police reported that four men ran into the main entrance of the Serena Hotel in Kabul and opened fire with small arms. The men were armed with small arms and wore suicide vests. One of the insurgents detonated his suicide vest, killing himself. Five civilians were killed in the attack. These include three Afghans, one Norwegian, and one unknown. Eight individuals, one...

systematisk gjennomgang for å finne de gode sakene som materialet kunne inneholde.

Disse rapportene handlet i all hovedsak ikke om hendelser, men om vurderinger og informasjon om trusler og angrepsplaner.

I tillegg til enkle søk på relevante stikkord tok vi ut alle oppføringene som var geografisk plassert innenfor en viss radius rundt stedene Maimana og Mazar e Sharif der de norske styrkene er stasjonerte. Disse rapportene ble gjennomlest på jakt etter historier.

Det ble også søkt med fokus på tid. Ved å lage en liste over interessante hendelser som allerede var kjent for deretter gjøre søk i tidsrommet rundt hendelsen kunne vi sjekke hva de internasjonale styrkene hadde visst om trusler og mulige planer.

Det var ved slike systematiske søk at vi fant tolv rapporter som omhandlet angrepsplaner mot Serena Hotel i Kabul (se punktet 3. Serena).

Andre funn vi gjorde i etterretningsrapportene dannet grunnlag for saker om at norske styrker visste om angrepsplaner mot valglokaler uten at de klarte å hindre at titalls afghanske politimenn ble drept, og hvordan opprørere og Taliban satte en pris på hodet til hjelpearbeidere i det krigsherjede landet (alle vedlagt).

2.4 Hvordan finne spor av Norge i dokumentbasen fra Irak-krigen?

Fredag den 22. oktober 2010 slapp Wikileaks igjen store mengder krigsdokumenter. Denne gangen var det militære feltrapporter fra Irak-krigen, og datamengden var enda mer overveldende enn sist. 391 832 enkelthendelser var registrert av de militære styrkene i Irak i tidsrommet 2004 til 2009.

Vi hadde fått noen tips fra våre kilder om at dokumentene ville komme på dette tidspunktet, men vi hadde ikke hatt tilgang til materialet for journalistisk arbeid på forhånd.

Denne gangen hadde Wikileaks lagt materialet ut på en nettside som også hadde søkefunksjon, men materialet som ble publisert åpent for alle var omfattende sladdet for å beskytte enkeltpersoner som blant annet informanter.

Da de store internasjonale medieorganisasjonene som hadde hatt materialet på forhånd begynte å rulle ut sine saker, fikk vi likevel tilgang til hele databasen usladdet fra Wikileaks. Dermed kunne også vi jobbe journalistisk med hele det usladdede materialet.

Arbeidet ble i stor grad organisert på samme vis som da vi jobbet med de upubliserte Afghanistan-dokumentene. Systematiske søk ble gjort for å finne de sakene som kunne gi ny informasjon og innsikt i Irak-krigen.

Blant problemstillingene vi satte opp var disse:

- Kan vi finne spor av norsk våpenindustri i materialet, og hva kan det fortelle oss?
- Hvordan omtales Mulla Krekar og hans organisasjon?

For å lete etter spor av norsk våpenindustri i dokumentene fra Irak-krigen startet vi først med å kartlegge hvilke store aktører og hvilke våpen eller våpensystemer som allerede var kjent for å være solgt til amerikanske styrker. Deretter gjorde vi søk på aktuelle stikkord knyttet til disse i materialet for å undersøke i hvor stor grad de ble nevnt.

En gjennomgang av materialet viste at både Hellfire-raketter med drivstoff fra norske Chemring Nobel og pansrede kjøretøy av typen Stryker med våpenstasjonen Protector fra Kongsberg-gruppen var nevnt i mange rapporter. Derfor valgte vi å bruke dem som eksempler på våpensystemer med bidrag fra norsk våpenindustri.

Datakjøringene våre viste at Stryker-kjøretøyene var nevnt i 1 727 rapporter og Hellfire-rakettene i 1 091.

Vi gikk da videre til litt mer avanserte kjøring mot databasen for å finne ut hvor mange som var drept og skadd i disse hendelsesrapportene, og hvor dette hadde skjedd.

Tallene viste at 201 sivile hadde mistet livet i disse hendelsene, og 498 var registrert som skadde.

Undersøkelsen ble utgangspunkt for flere saker både på radio, tv og nett. (se vedlagte nett-, radio- og tv-saker)

Arbeidet med å finne Mulla Krekar og hans organisasjon Ansar al-Islam i materialet ble i stor grad gjort på samme måte som da vi jobbet med våpenindustrien. Nøkkelen var her å bruke de ulike navnene organisasjonen hadde optrådt under og Krekars navn med alle de ulike psevdonymene som var kjente.²

Totalt fant vi Krekar og hans organisasjon i 184 rapporter.

Vi leste gjennom alle rapportene og fant konkrete beskrivelser av hendelser, angrepsplaner og de militære styrkenes vurdering av organisasjonen.

Rapportene inneholdt beskrivelser av organisasjonen som tydet på at amerikanske myndigheter så på dem som svært aktive og knyttet gruppen til halshugging, bilbomber og selvmordsbombere i stort omfang.

Undersøkelsene dannet grunnlaget for saker på både radio, nett og tv (se vedlagte nett- og tv-saker).

² Krekars psevdonymer, slik amerikanske myndigheter kjenner dem, er beskrevet i terrorlister fra det amerikanske utenriksdepartementet: <http://www.state.gov/s/ct/list/>

3. Serena

Angrepet på Serena hotell i Kabul i 2008 var det største terrorangrepet mot nordmenn i nyere tid. Hendelsen er underlagt en svært omfattende granskning, både av norsk presse og av Regjeringen som offentliggjorde tre granskingsrapporter fra tre ulike departement. Granskingene slo fast at det ikke ble gjort feil. Men den 1. oktober 2010 kunne NRK fortelle at det forelå konkrete angrepsplaner på Serena Hotel, som beskriver hvordan angrepet skjedde i detalj, tre måneder før hendelsen.

3.1 Kilder

Serena-angrepet var et selvsagt fokus under gjennomgangen av Afghanistan-dokumentene. Vi søkte basert på stikkord, tidsrom og geografi. Dermed fant vi 12 rapporter som viste trusler mot hotellet. Vi gikk nøye gjennom alle Wikileaks-rapportene som omhandlet truslene i tiden før angrepet skjedde. Da oppdaget vi at én melding om konkrete angrepsplaner var skremmende lik angrepet som faktisk skjedde, og som tok livet av den norske journalisten Carsten Thomassen og sju andre.

Vi hadde flere ulike kilder til denne historien. Det begynte med den skriftelige rapporten fra Wikileaks. Vi gikk deretter igjennom granskingsrapportene fra Regjeringen, informasjon fra høringene i Stortinget og vi gikk gjennom det omfattende materialet om hendelsen som til da var kjent. Vi hadde muntlige kilder fra myndighetene, samt muntlige kilder fra de som reagerte på informasjonen, som for eksempel samboeren til Carsten Thomassen. I tillegg ble også den hemmelige granskingsrapporten fra regjeringen en sentral kilde, selv om vi aldri fikk lese denne, men kun fikk referert innhold derfra.

Utenriksdepartementet var både ansvarlig myndighet og selv rammet av hendelsen, dermed en av de viktigste kildene for informasjon. Vi tok kontakt før saken skulle publiseres og ba om intervju med utenriksministeren. De sendte oss videre til informasjonssjefen og vi fikk blant annet dette svaret:

SPM: *Hvorfor var ikke denne konkrete trusselen med i granskingsrapporten?*

Svar UD: *De truslene som kom fram høsten 2007 mot vestlige mål det var redegjort for i den hemmelige delen av redegjørelsen.*

SPM: *Så dette var med i den?*

Svar UD: *Det var det.*

SPM: *Alle detaljer om det som står der?*

Svar UD: *Det var redegjort for konkrete detaljer av denne typen ja.*

UD skrev også til NRK at "Truslene dere omtaler var vurdert av norske myndigheter i forkant, en del av granskingen og ble rapportert til Stortinget i den fortrolige delen" UD hevdet det forelå en jungel av trusler mot Kabul og Serena Hotel, og skrev til NRK at "Det faktisk ikke er noen nyhet at det var trusler mot Serena og Kabul".

Carsten Thomassens samboer mente derimot at dette var interessant informasjon og satte spørsmålstegn ved hvorfor ikke dette hadde kommet frem i etterkant og var en del av granskingen.

Dagen da NRK publiserte saken fulgte NRK Utenriksministeren på reise. På morgenen sa han at han var svært overrasket over innholdet og at det gikk en støkk gjennom han da han leste rapporten. Men han hevdet at PST, som stod ansvarlig for sikkerheten under reisen, hadde kjennskap til rapporten.

"Jeg forholder meg til at dette var blant det materialet, de som hadde ansvaret for sikkerheten, hadde tilgang på."

Senere på dagen snudde forklaringen. NRK fikk kjennskap til at PST ikke visste om den konkrete trusselen før angrepet skjedde. I tillegg bekreftet Forsvaret at de fikk informasjonen, men at de ikke sendte den videre til PST eller UD.

På Dagsrevyen samme dag måtte Jonas Gahr Støre svare at Stortinget ikke hadde fått vite om innholdet i trusselen. Det var nevnt at det forelå en trussel, referert til med dato for da trusselen forelå, men verken Stortinget eller Utenriksministeren selv kjente til innholdet som beskriver angrepet nær identisk slik det skjedde.

3.2 Kildekritikk

Utenriksdepartementet og Forsvaret forsøkte først å fortelle oss at vi ikke hadde noen sak. At denne trusselen ikke var spesiell og at Stortinget var informert om alle trusler. Vi stolte ikke på disse forklaringene og fortsatte stille spørsmål og konfrontere både etterretningstjenesten, Forsvaret og Utenriksdepartementet.

Når NRK kjører en sak på alle plattformer, oppstår et stort press. I motsetning til informasjonssjefen måtte Utenriksministeren innrømme at rapporten var spesiell. Og han måtte gå tilbake på sin tidligere forklaring om at PST visste om trusselen.

UD hevdet først at trusselen var en del av den hemmelige granskingsrapporten. Det var vanskelig for oss å kunne finne ut om dette faktisk stemte, i og med at vi ikke hadde tilgang til rapporten. Vår eneste mulighet var å få noen som hadde tilgang til rapporten å sjekke opplysningene for oss. Vi tok dermed kontakt med medlem av Kontroll og konstitusjonskomiteen Per Kristian Foss. Det er langt fra vanlig at stortingspolitikere lekker fra hemmeligstemplede dokumenter angående norsk sikkerhet, men i og med at Foss mente regjeringen hadde feilinformert og selv brutt taushetsplikten, fortalte han oss at rapporten ikke var omtalt på annen måte enn at det var referert til en trussel denne datoen.

3.3 Konsekvenser

Etter avsløringene sa daværende samfunnsredaktør i Dagbladet, Per Arne Kaldbakk, at han ikke ville sendt Carsten Thomassen til Serena Hotel hvis han hadde visst om de konkrete truslene. Det samme sa Aftenposten-journalist Tor Arne Andreassen: *"Hadde jeg visst om de konkrete truslene mot hotellet, ville jeg ikke bodd der."*

Fredrik Græsvik i TV 2, som var en del av Jonas Gahr Støre sitt følge, mener informasjonen kunne ha forandret utfallet av hendelsen, hvis den hadde vært kjent.

Spørsmålet om det var riktig at UD, Forsvaret og Justisdepartementet valgt å granske seg selv, kom på nytt på dagsorden. Tre ministre måtte svare Stortinget på hva som virkelig var gjort. Opposisjonen og SV kom med krav om en ekstern gransking av Serena-hendelsen. Men dette ble avvist av et flertall i Kontroll- og konstitusjonskomiteen.

4. Historien om en leiemorder som viste seg å være torturoffer

Da Irak-dokumentene ble sluppet var NRK godt forberedt. Et team med medarbeidere som hadde kjennskap til søkeverktøyene NRK hadde utviklet var kalt inn ekstra for å jobbe med dette spesielt. Det første søket vi gjorde var "norw*" Vi ble nok litt skuffet da vi bare fant 16 dokumenter. Vi leste alle grundig, og ett av dokumentene skilte seg klart ut.

Rapporten beskriver at det kom inn meldinger om at irakiske politibetjenter ble beskyt av opprørere, blant dem var en mann med norsk pass. Han mistenkes for å være leiemorder. Vi sitter med usladdede versjoner av dokumentene og har derfor navnet på vedkommende.

Vi tar kontakt med UD, Forsvarsdepartementet, Forsvaret, PST og Etterretningstjenesten i Forsvaret. Ingen av disse kunne verken bekrefte eller avkrefte hendelsen eller si noe om hvem mannen er. Vi forteller historien om dokumentet på radio, på nettet og på tv, men med forbehold. Vi søker i alle databaser og finner at mannen har betalt skatt til Norge. Men vi finner ingen telefonnummer, før vi gjennom et internettsøk finner at han er bosatt i Danmark. Mannen er villig til å fortelle sin historie og vi får en intervjuavtale med han.

Mannen kjenner ikke til anklagene om at han skal ha vært leiemorder. Men forteller derimot en historie om hvordan han ble fengslet uten lov og dom og opplevde en tøff behandling i fengslet i Irak. Etter nær en måned i fangenskap fikk mannen hjelp av norske myndigheter og blir løslatt. Deretter forteller han at de ga han beskjed om å komme seg ut av Irak.

Vi tar på nytt kontakt med Utenriksdepartementet. De fraråder oss å lage historien og sier at de aldri har hørt om mannen eller fått noen henvendelse fra ham. Vi stiller det samme spørsmålet til UD flere dager på rad. De tre første dagene får vi nei, UD har ingen dokumentasjon om at norske myndigheter har hjulpet mannen ut av fengsel. Det var ord mot ord.

Amnesty og Helsingforskomiteen går ut og sier mannen er blitt utsatt for tortur og krever at norske myndigheter gransker saken. Men på ettermiddagen den fjerde dagen, snur UD og sier at de har funnet dokumentene om saken. De bekrefter nå at de hjalp han ut av fengsel. DU sier at påstander om tortur er alvorlig. Og de mener nå at det er alvorlig at en nordmann er fengslet uten lov og dom av våre allierte. Så tar de opp saken med amerikanerne som også kan bekrefte at mannen var fengslet.

NRK spurte selvsagt om innsyn i korrespondansen mellom UD og utenriksstasjonen som hjalp norsk-irakeren med løslatelsen. Etter gjentatte purringer og brutte tidsfrister fikk vi en sladdet versjon. Den viste at de som var involverte i saken den gang tok den svært alvorlig. Alle dokumentene var hemmeligstemplet da de ble skrevet. Pressevakt i UD var den gang fullt orientert om saken. Likevel tok det seks år og dokumenter fra Wikileaks for å rulle opp saken.

Utenriksdepartementet tok opp saken med amerikanerne gjennom ambassaden i Washington. Utenriksdepartementet i USA kunne fortelle at norske myndigheter hadde tatt opp saken med dem tidligere, og de fikk også se amerikansk dokumentasjon på

dette. Men dette har ikke UD noen referanser på i sitt eget arkiv, og NRK har ikke fått noen dokumentasjon på at dette faktisk stemmer. Innsynsbegjæringen til det amerikanske utenriksdepartementet har ennå ikke ført frem.

4.1 Kildekritikk:

En etterretningsrapport fra Wikileaks viste seg å inneha store mangler, men hjalp oss til å rulle opp en svært interessant historie. Vi valgte å fortelle innholdet i rapporten, da vi hadde funnet den, trass i at vi ikke fikk bekreftet historien fra norske myndigheter.

Norsk-irakeren NRK intervjuet ønsket å stille opp for å fortelle sin historie. Under intervjuet ga han ingen signaler om at han ønsket å være anonym. Men noen timer etter at intervjuet var gjort ringte han og sa han ikke ville vise verken ansiktet sitt eller at vi skulle bruke hans navn. Han levde et vanlig liv nå og fryktet at naboer og venner skulle tro han hadde gjort noe ulovlig siden han ble fengslet. NRK hadde forståelse for hans ønske og etterkom kravet, selv om det førte til fortellertekniske problemer for oss.

Vurderingen av om en skulle stole på en mann, som ønsket å være anonym og som fortalte en historie norske myndigheter avkreftet, var vanskelig. Men norsk-irakeren hadde tatt vare på flere dokumenter som bekrefter at han hadde blitt fengslet, blant annet dokumentasjon på at han fikk sine eiendeler tilbake etter fengselsoppholdet. Denne dokumentasjonen gjorde at vi valgte å fremstille det som fakta at han satt i fengsel, trass i UD sine advarsler om at historien ikke kunne stemme.

Utenriksdepartementet sin manglende oversikt over hva de selv hadde gjort, skapte betydelige problemer for oss. Men press og gjentatte spørsmål til utenriksdepartementet gjorde at de måtte grave i sine egne arkiver og til slutt ta både mannen og historien på alvor.

4.2 Konsekvenser:

En nordmann med bakgrunn fra Irak blir fengslet av våre allierte uten lov og dom i en måned. Hadde dette skjedd med en norsk nordmann, er det stor sannsynlighet for at hendelsen ville hatt et annet forløp.

Norske myndigheter måtte på nytt ta opp saken med våre amerikanske allierte. Men de har ennå ikke fått noen forklaring på hvorfor mannen ble fengslet og hvordan behandlingen han fikk i fengselet var. Dette svaret avventer både NRK og Utenriksdepartementet. Hvis påstandene om tortur viser seg å stemme, sier norske myndigheter at det må få konsekvenser.

5. Historien om Krekar, bilbomber og halshugginger

Med tilgang til det fullstendige usladdede materialet lekket fra de militære styrkene under Irak-krigen tenkte vi: Hva med Mulla Krekar?

Vi søkte opp både Krekar selv og organisasjonen han grunnla, Ansar al Islam. Etter å ha lest noen rapporter er det klart at organisasjonen også er kjent under navnet Ansar al Sunna. Rapportskriverne bruker begreper som "Ansar al Sunna tidligere kjent som Ansar al Islam". Vi sjekker koblingen med Brynjar Lia ved Forsvarets forskningsinstitutt som har forsket mye på Krekars organisasjon. Han bekrefter at de i en periode også har brukt dette navnet.

Ved å lese gjennom alle de 184 rapportene som nevner Krekar eller organisasjonen danner vi oss et bilde. De militære rapportene beskriver hvordan organisasjonen til Mulla Krekar knyttes til halshugginger, bilbomber og selvmordsbombere i stort omfang. Vi velger å kontakte flere sentrale kilder som har kunnskap om Krekar og hans organisasjon.

Erna Solberg var ansvarlig minister da Krekars tilknytning til Ansar al Islam sist skapte store overskrifter. Den gangen ble han erklært som en fare for rikets sikkerhet, og utvist fra Norge i en rettssak som gikk helt til Høyesterett. Samtidig var det varierende i hvor stor grad mediene kunne fortelle hva Krekar egentlig stod bak den gangen.

Konfrontert med beskrivelsene de militære i Irak har gitt av Krekars organisasjon går Erna Solberg langt i å innrømme at hun aldri hadde sett så detaljerte beskrivelser før. I arbeidet med Krekars sak fra regjeringskontorene hadde ikke den tidligere ministeren hatt tilgang til de militære rapportene, men hun mener den nye informasjonen henger godt sammen med det bildet de den gang hadde.

Brynjar Lia som ved Forsvarets forskningsinstitutt har forsket på Ansar al Islam og andre islamistiske organisasjoner. Han mente rapportene var troverdige. Lia viste spesiell interesse for sammenhengen mellom det organisasjonen selv hadde påstått og bildet amerikanske militære dannet gjennom sine loggføringer. For ham som forsker var det helt nytt å kunne se organisasjonen til Mulla Krekar fra denne vinkelen.

Vi tok også kontakt med Krekar selv gjennom hans advokat Brynjar Meling, men i første omgang ønsket verken Krekar eller Meling å uttale seg om den nye informasjonen. Etter at vi hadde publisert de første sakene våre gikk likevel Meling ut og sa at informasjonen bare kunne føre til nye bastante uttalelser fra Siv Jensen og andre som ønsket Krekar ut av landet.

5.1 Kildekritikk

Det var få kilder som ønsket å uttale seg i denne saken. Krekar selv, hovedpersonen, ønsker på prinsippell basis ikke å uttale seg til norsk presse. Vi tok kontakt med PST og etterretningstjenesten for å undersøke om dette var informasjon de var kjent med. Men de ønsket heller ikke å uttale seg i en enkeltsak. Dokumentasjonen fra amerikansk etterretning var likevel så detaljert og grundig dokumentert at vi valgte å publisere dette, som ga et utfyllende bilde av en organisasjon vi tidligere har kjent lite til.

5.2 Konsekvenser

Mange tidligere ukjente opplysninger om organisasjonen som Mulla Krekar var med på å etablere kom frem i offentligheten. Detaljer om hvordan Ansar al Islam både gjennomførte egne terroraksjoner og hvordan de var tilretteleggere for andre opprørsgrupper viste hvor aktive de var under Irak-krigen.

Politiske aktører som Erna Solberg og Siv Jensen uttrykte at opplysningene understreket utvisningsvedtaket og hvordan Krekar var en trussel mot rikets sikkerhet. PST ville ikke kommentere de nye detaljene, men Justisdepartementet kunne fortelle at opplysningene ikke endret Krekars sak.

6. Wikileaks som kilde

6.1 Tilgang til materialet

Arbeidet med lekkasjene begynte uten noen form for kontakt med folk i Wikileaks. NRK begynte å anvende det skriftlige kildematerialet som nettstedet åpent hadde publisert fra krigen i Afghanistan. Materialet var tilgjengelig for alle på nettet, og vi var en av flere redaksjoner i Norge som jobbet med dette materialet.

Vi laget mange saker og gjorde et ærlig forsøk på å gå litt dypere i materialet. Dette resulterte i saker om blant annet tapstall blant opprørere og sivile som Forsvaret tidligere ikke har villet gå åpent ut med oversikter over.

6.2 Åpenhet om metode ga bedre tilgang

Et par uker senere publiserte vi et blogginnlegg på teknologibloggen NRKbeta, der vi gikk i detalj rundt hvordan vi håndterte dataene fra Wikileaks (se vedlegg)

I innlegget, som ble publisert 16. august, beskrev vi hvordan vi konverterte dataene, flyttet dem over til PostgreSQL og gjorde mer meningsfylte, geografiske kjøring. Nettopp den åpenheten vi her viste rundt metodene, kan ha åpnet dørene til nytt materiell.

NRKbeta leses av mange teknologi-interesserte folk, også folk som satt sentralt i Wikileaks-miljøet.

Kort tid etter publisering ble vi kontaktet av folk rundt Wikileaks som ga oss tilgang på ytterligere 15.000 etterretningsrapporter mot at vi bidro til å lese gjennom dem. I skrivende stund er disse dokumentene fortsatt ikke sluppet. NRK var blant svært få som hadde tilgang til disse rapportene.

Da Wikileaks sammen med flere store internasjonale medieorganisasjoner slapp lignende feltrapporter fra Irak-krigen hadde vi gjort klart saker på forhånd. Vi hadde holdt kontakten med våre kilder rundt Wikileaks og visste når dokumentene skulle komme. Da slippetidspunktet kom fikk vi også tilgang til hele basen med dokumenter fra Irak-krigen i usladdet versjon.

6.3 Stod fritt til å bruke hele databasen

Vi hadde både med Irak-dokumentene, og de til nå upubliserte etterretningsrapportene fra Afghanistan, utvidet tilgang til materiale fra Wikileaks.

Det har vært diskutert mye i pressekreter hva medieorganisasjoner har gjort for å få tilgang til de store mengdene med informasjon fra Wikileaks før alle andre, og hvilke betingelser som har fulgt med adgangen til materialet.

NRK fikk tilgang til hele det fullstendige materialet både fra Irak-krigen og etterretningsrapportene fra Afghanistan. Vi stod fritt til å finne saker og publisere dem, og Wikileaks blandet seg aldri opp i hvilke saker vi laget. Det var heller ikke slik at de ga oss bestemte rapporter eller pekte på innhold i materialet de mente vi burde omtale.

NRK har aldri betalt for tilgang til data til verken Wikileaks eller mellommenn.

Tilgangen til materialet kom som følge av arbeidet vårt med tidligere åpent tilgjengelig materiale, kildekontakt og bidrag til gjennomlesning av det enorme materialet.

6.4 Journalister som guider

En tydelig utfordring ved det lekkede materialet fra krigene i Afghanistan og Irak er mengden og språket det er skrevet i. For folk flest kan nok de enorme slippene med informasjon dermed virke uoverkommelige og til dels uinteressante.

Her var det viktig for oss som journalister å lete gjennom materialet, analysere det og deretter fortelle de interessante og viktige historiene.

Vi lette derfor systematisk etter historier og sammenhenger. Ved hjelp av avanserte dataverktøy og vanlige journalistiske nyhetsvurderinger fant vi gode historier. Det ble også utarbeidet en guide for våre lesere slik at også de skulle kunne prøve å forstå det militære kodespråket i råmaterialet som lå til grunn for historiene vi laget³.

Selv om NRK hadde tilgang til hele materialet, lot vi være å publisere store mengder av råmaterialet.

Materialet måtte vurderes som alt annet kildemateriale, og vi måtte som redaksjon kunne stå inne for alt vi publiserte både kvalitetsmessig og etisk. Å gå gjennom tusenvis av rapporter godt nok for publisering var rett og slett ikke praktisk mulig.

Etikken rundt rapportene fra felten i krigen ble sentral. Spesielt med de nesten 15 000 upubliserte etterretningsrapportene fra Afghanistan-krigen måtte det til nøye vurderinger av hvilke konsekvenser publisering av rapporter kunne medføre. Det var snakk om etterretning som til dels stammet fra kontakt med informanter. Dermed kunne informasjon i rapportene muligens identifisere afghanske sivile hvis de ble publisert.

Vi valgte likevel å publisere enkeltrapper som underbygget de historiene vi fortalte fra materialet. Det var viktig for oss at lesere, lyttere og seere skulle få innsyn i de meget spesielle rapportene som avslørte nye detaljer om krigene. Der enkeltrapper var svært viktige for historiene var det også viktig å la andre ettergå vår tolkning av informasjonen.

Før slik publisering måtte de utvalgte rapportene gjennom en nøye prosess. Vi måtte stille oss selv mange spørsmål. Blant dem var disse:

³ Slik leser og forstår du Afghanistan-dokumentene: <http://www.nrk.no/nyheter/verden/1.7227470>

Hva kan være skadelig for enkeltpersoner i rapportene?

Hvor mye kan vi publisere om hvor hendelsene skjedde koblet mot detaljer om hva som skjedde?

Hva kan ligge i de militære kodene, er det informasjon der som ikke bør ut?

Disse problemstillingene skulle alltid nøye vurderes før vi gikk ut med rapporter. I noen saker lot vi også være å publisere den originale teksten fra de militære loggene, og fortalte i stedet historier basert på rapportene. Dette skyldtes i all hovedsak at vi ikke hadde ressurser til å gå nøye nok gjennom dokumentene til å være helt sikre på at vi kunne stå bak en publisering.

6.5 Er materialet troverdig?

Om dokumentene fra Wikileaks gir et fullstendig bilde av krigene er vanskelig å si. Tall og fakta er ikke direkte bekreftet av Forsvaret eller andre med førstehåndskunnskap til det som har skjedd, og informasjonen er basert på en dokumentlekkasje man ikke vet hvem som står bak.

Våre gjennomganger har også avdekket svakheter ved materialet. Blant annet viste oversikten over hendelser i en radius på 40 km fra den norske leiren i Maimana ingen oppføringer i hele 2005, og rapporten om norsk-irakeren som ble tatt til fange utpekte ham som mistenkt leiemorder som han selv sier han aldri hørte noe om.

Likevel tyder alt på at materialet er ekte, og lekket fra datasystemene til det amerikanske forsvaret.

Dette er langt på vei bekreftet av det amerikanske forsvaret selv som driver en jakt for å få dømt noen for lekkasjen.

Innholdet i materialet fra de to krigene tyder også på at lekkasjene er ekte. Gjennomgangene til NRK viser at norske dødsfall i Afghanistan er registrert med rapporter om hendelsene med forløp og tapstall. Disse beskrivelsene er i veldig stor grad sammenfallende med det som tidligere er kjent. Dette gjør at det er svært lite sannsynlig at hele datamengden er oppdiktet. Det ville kreve enorme ressurser å lage en slik mengde rapporter.

Vi kan likevel aldri være helt sikre på at ikke enkeltrapporter er plantet eller at uriktig informasjon er gitt de militære rapportskriverne og dermed endt opp i materialet. Derfor var det hele tiden viktig å ta forbehold om hvor opplysningene kom fra og sjekke dem videre opp med skriftlige og muntlige kilder.

6.6 Andre kilder bekrefter og utfyller historiene

Hele tiden mens vi arbeidet med det lekkede materialet fra Wikileaks konfronterte vi andre kilder med opplysningene vi fant. Selv om myndigheter som UD og Forsvaret flere ganger sådde sterk tvil om opplysningene vi fant i materialet viste det seg gjentatte ganger at det vi fant stemte ved nøyere gjennomgang.

Det kan nevnes:

- Etterretningstjenesten i Forsvaret fant igjen rapporten om de konkrete angrepsplanene mot Serena Hotel i sine systemer

- At en nordmann hadde vært fengslet i Irak i 2004 stemte likevel kunne UD fortelle flere dager etter at vi fortalte historien

Samtidig var det slik at nøyere gjennomgang og sjekk med andre kilder viste nye sider av historier.

Blant annet viste det seg at norsk-irakeren aldri fikk vite om anklagene om at han var leiemorder – tross i Wikileaks-rapporten.

Vi brukte også forskere som kilder i sakene våre, og lot dem se på materialet. Både Kristian Berg Harpviken ved NUPI og Brynjar Lia ved Forsvarets forskningsinstitutt mente materialet var både troverdig og interessant. Lia syntes rapportene om Mulla Krekars organisasjon var så interessant at han ba om å få kopi av alle rapportene som nevnte Ansar al-Islam for bruk i forskningen sin.

NRK kunne derimot ikke gi ham det upubliserte kildematerialet. Vår vurdering var at dette måtte sidestilles med å selv publisere alle rapportene. Publisering var allerede vurdert som uaktuelt fordi vi ikke hadde gått nøye nok gjennom det store antallet rapporter det dreide seg om.